

För livets skull

NUMMER 4 VINTERN 2018/2019

En tidning från Svenska kyrkan i Skara

LUCIA ÅKER TILL ENGLAND

ROBERT ÄR NY DOMPROST

ORTODOX JUL I SKARA

Ljusens
tid är här

Svenska kyrkan
SKARA

För livets skull

är församlingstidning för Svenska kyrkan i Skara. Den delas ut till alla hushåll i Skara, Ardala och Valle församlingar fyra gånger per år.

Redaktion i detta nummer:

Anna Theander, Sören Eklund, Kerstin Larsson, Emanuel Carlsson, Åsa Wikman, Pernilla Ericson, Marina Larsson, Jennifer Lidgren, Anna Thyr.

På omslaget:

Domkyrkans ungdomskör och domkyrkokören, med bland annat Elsa Södervall och Erik Johansson, reser snart till England för att sjunga luciasånger. Foto: Anna Theander

Redaktör & grafisk form:

Anna Theander
anna.theander@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare:

Carl Sjögren
carl.sjogren@svenskakyrkan.se

Tryck:

LH-Tryck, Ulricehamn 2018

Att se

Det finns en helig skyndsamhet i julevangeliet, ett heligt bråttom. Jag läser det varje gång med en stark känsla av att jag tar stora ord i min mun. Då sade herdarna till varandra ... låt oss gå in till Betlehem och se ... och de skyndade sig i väg!

Varför blev det så bråttom? Jag tror att i dessa enkla män fanns en djup medvetenhet om precis det som änglarna bär bud. Hade de hört talas om den gudomlige hjälten och Fredsfursten som Jesaja förutspådde. Säkert allt sedan barnsben, de visste med en gång vad det var fråga om. Allt detta är egentligen ganska absurt – änglasång och uppenbarelser, en snickarson i ett stall som skapar sådan uppståndelse och därtill kommer att det är enkla fåraherdar som blir de första vittnena till Konungen i Guds rike. Inga överstepräster, inga kungar från främmande land, inga österländska stjärntydare – inte än. Bara enkla fåraherdar som skyndar sig dit för det finns en längtan som kanske väcks av just de där änglaorden: på jorden fred åt dem han har utvalt.

Utvald – det är du och jag. På något sätt är det ändå så att den bibliska berättelsen inte blir färdig förrän också din och min berättelse fogas till den. Så tror jag herdarna också tänkte, eller så var de bara i sitt inre medvetna om det. Vi är också kallade *att se*. Se bortom julgranar, glögg, hyacinter och annat som visserligen är väldigt trevligt men inte riktigt lika viktigt.

Den judiska historien, evangeliet och din livsberättelse är samma berättelse. För mig handlar julens firande om att se och försöka förstå det, att ge mig själv chansen till den insikten, att identifiera och sammanfoga min berättelse med den stora berättelsen. Därför längtar jag till kyrkan i jul.

EMANUEL CARLSSON, PRÄST I VALLE FÖRSAMLING

Nu tänder vi första adventsljuset

Välkommen till kyrkan!

SÖNDAG 2 DECEMBER, FÖRSTA SÖNDAGEN I ADVENT

Skara domkyrka

11.00 Högmässa, Minikören, Barnkören, Domkyrkokören, Per Larsson, Anna Thyr, Håkan Brattgård, Britt-Marie Hjertén

14.30 Adventsmusik, domkyrkoförsamlingens körer, brassensemble, Mattias Hjortlinger, Åsa Nyberg, Reibjörn Carlshamre, Per Larsson

17.00 Adventsmusik, domkyrkoförsamlingens körer, brassensemble, Mattias Hjortlinger, Åsa Nyberg, Reibjörn Carlshamre, Per Larsson

Bjärklunda kyrka

11.00 Adventsgudstjänst, Ardeo-Händenekören, Pernilla Ericson, Kyrkkaffe i Bjärklundagården

Skärvs kyrka

11.00 Adventsgudstjänst, Varnhems kyrkokör, Leif Eliasson

Öglunda kyrka

11.00 Mässa, Emanuel Carlsson

Varnhems klosterkyrka

14.00 Adventsgudstjänst, Varnhems kyrkokör, trumpet, Emanuel Carlsson

Lucia reser till England på turné. Elsa Södervall och Erik Johansson följer med. När december går mot sin mörkaste tid ska Skara domkyrkas ungdomskör och Domkyrkokören lysa upp några katedraler med sånger om ljus i mörkret.

TEXT OCH FOTO:
ANNA THEANDER

Erik Johansson i Domkyrkokören och Elsa Södervall i Skara domkyrkas ungdomskör ser fram emot den stundande resan till Leeds stift i England.

Luciafölje från Skara sprider ljus i England

DEN 6 DECEMBER reser två av domkyrkans körer med ett 40-tal körsångare iväg. Målet är att komma till vänförsamlingen i Wakefield och till katedralen i Bradford som inte ligger så långt därifrån. Båda kyrkorna ligger dessutom i Skara stifts vänstift Leeds.

Två av de sångare som snart ska packa väskorna är Elsa och Erik. Med förväntan berättar de om resan.

- Det ska bli jätteroligt. För mig som är ny i ungdomskören blir det också ett tillfälle att lära känna både min kör och även domkyrkokören lite bättre, säger Elsa.

Ny i kör- och luciasammanhang är hon dock inte. Innan hon började i ungdomskören sjöng hon i barnkören och i flickkören. Därmed har hon flera luciakonsert i domkyrkan bakom sig. Ännu fler har Erik som varit med sedan någon gång på 80-talet.

- Åh, det är väl 25-30 år nu, säger han och håller med om att en körresa handlar om att både skapa harmoni och harmonier - det är således viktigt med både den sociala samvaron och själva musicerandet.

DET SOM UPPTAR deras funderingar nu är hur mycket engelsmännen egentligen vet om luciafirandet, så som traditionen nu kommit att se ut i Sverige.

- Vad jag vet firar de inte lucia alls, så det här ska bli jättespännande. Man får väl hoppas att de tycker att det

är fint och stämningsfullt, säger Erik och tillägger att han faktiskt sjungit luciasånger i England förut.

- Vi har varit i London och då sjöng vi i S:t Pauls cathedral. Men då var det väldigt många svenskar som kom, bland annat från ambassaden, så vi får väl se hur det blir den här gången!

BÅDA ÄR ÖVERENS om att luciatraditionen är en viktig del av adventsfirandet och också bokstavligen markerar att man närmar sig jul.

- Jag tycker om att det liksom lyser upp lite mer när man kommer till mitten av december. Det är ju nästan jul, men ändå inte, så vi behöver lite mer ljus, säger Elsa.

På sina håll i Sverige tycks intresset för lucia vara på tillbakagång. Men så är inte fallet i Skara, varken bland de medverkande eller bland åhörarna. Körernas luciakonsert fyller hela domkyrkan med folk två gånger om och kön ringlar sig lång utanför innan konserterna börjar.

- Det är väldigt speciellt och roligt att det kommer så många och lyssnar. Det är jättekul att få vara med där, säger Elsa.

När de kommer hem igen den 10 december har de sjungit vid två konsert och en högmässa i England. Så det är ett väl inövat program som åhörarna i Skara får njuta av den 13 december. Då är även de yngre sångarna från barnköerna med och sjunger.

Namn: Elsa Södervall
Antal år som luciasångare i domkyrkan: 5

Favoritsång ur programmet:

Luciasången

Ser mest fram emot: Att se reaktionerna bland de engelska åhörarna och att få visa hur vi firar lucia i Sverige.

Namn: Erik Johansson
Antal år som luciasångare i domkyrkan: 25-30

Favoritsång ur programmet:

Luciasången

Ser mest fram emot: Att få sjunga i de engelska katedralerna.

Välkommen till luciakonserterna

13 DECEMBER

18.00 OCH 19.30

Skara domkyrka
(inläpp via huvudentrén
från 17.30)

Fri entré. Passa på att ge en gåva i kollekten, som delas lika mellan församlingens musikverksamhet och Svenska kyrkans julkampanj för flickors rätt till ett bättre liv.

Vinterns musik & konserter

SÖNDAG 2 DECEMBER 14.30 & 17.00 *Skara domkyrka*
Adventsmusik

Församlingens körer, Åsa Nyberg, Reibjörn Carlshamre, brassensemble, Mattias Hjortlinger.

SÖNDAG 9 DECEMBER 15.00 *Stenums kyrka*
Luciagudstjänst

Efteråt servering i Stenums skola.

TORSDAG 13 DECEMBER 18.00 & 19.30 *Skara domkyrka*
Luciakonsert

Domkyrkans ungdoms- flick- och gosskör, Domkyrkokören, Åsa Nyberg, Reibjörn Carlshamre. Insläpp via huvudentrén från 17.30.

LÖRDAG 15 DECEMBER 15.00 *Varnhems klosterkyrka*
Händels Messias

Göteborg Baroque. Inträde, förköp Pusterviks biljetter, 031-13 06 80 eller eventim.se 0771-130 150.

SÖNDAG 16 DECEMBER 16.00 *Eggby kyrka*
Luciagudstjänst

Klosterkören. Efteråt servering i Klockaretomten.

SÖNDAG 16 DECEMBER 18.00 *Skånings-Åsaka kyrka*
Luciagudstjänst

Götene Lucia. Efteråt serveras glögg och pepparkakor.

SÖNDAG 16 DECEMBER 18.00 *Vinköls kyrka*
I väntan på julen

Jenny Lander, fiol, Ardala församlings körer.

TISDAG 18 DECEMBER 18.30 *Skara domkyrka*
Julkonsert

Musikelever från Olinsgymnasiet, Skara.

TISDAG 18 DECEMBER 19.00 *Varnhems klosterkyrka*
Julkonsert

Musikgymnasiet Skövde.

ONSDAG 19 DECEMBER 18.00 *Skara domkyrka*
Julkonsert

Elever och lärare från Skara musikskola.

TORSDAG 27 DECEMBER 19.00 *Varnhems klosterkyrka*
Julmusik

Varnhems kyrkokör och instrumentalister.

FREDAG 28 DECEMBER 19.00 *Skara domkyrka*
A festival of Nine Lessons and Carols
Kyrkomusiker från Skara stift, Domkyrkokören,
stråkensemble ur Skarabygdens symfoniorkester,
Reibjörn Carlshamre.

LÖRDAG 5 JANUARI 15.00 *Varnhems klosterkyrka*
Från Advent till Trettondedag Jul
Skara Manskör.

SÖNDAG 6 JANUARI 18.00 *Skara domkyrka*
Musik på Trettondedagen
Domkyrkokören, Reibjörn Carlshamre.
Juloratorium, I Widéen m.m.

Det folk som vandrar i mörkret
ser ett stort ljus, över dem som bor
i mörkrets land strålar ljuset fram.

Jesaja 9:2

Robert Lorentzon om möjligheter och utmaningar:
Vi behöver relationer och tid

Han är byggnadsingenjören som tog vägen till prästyrket via teatern och dansen. Robert Lorentzon är ny domprost i Skara. Han beskriver sig själv som en entreprenör som vill skapa förutsättningar.

TEXT: ANNA THEANDER FOTO: EMMA JOHANSSON

Vi slår oss ner i Målsryds kyrka utanför Borås en höstruskig söndagskväll. Robert har just lett en stilla kvällsmässa, där en trogen grupp människor i olika åldrar har hittat en betydelsefull gemenskap. Än så länge är det här i Toarps församling han har sin vardag och sitt arbete. Och han gläds över kvällens mässa.

- Att fira gudstjänst på söndagsförmiddagar passar inte alla. Livet ser annorlunda ut idag. Förr var allt stängt på söndagar. Idag ska man hinna med att handla, gå på fotbollsmatcher, allt man inte hinner de andra dagarna. Att ha gudstjänster även på andra tider gör det möjligt för fler människor att komma till kyrkan, även om det fortfarande är söndagen som är kyrkans stora festdag. Men som ett komplement är det bra och viktigt. Jag är så glad för att det firas både kvällsmässor och morgonmässor i Skara.

FÖR DET ÄR till Skara pastorat han nu är på väg, något han ser fram emot med stor förväntan. I februari tillträder han tjänsten som domprost och då inleds också en period av veckopendlande. Men i sommar går flyttlasset från Rångedala till Skara, där domprostgården blir familjens nya hem. Med sig har Robert hustrun Anneli och åttaåriga tvillingdöttrarna Ester och Noomi. I familjen finns också 17-årig Samuel som blir kvar i Sjuhäradsbygden och avslutar sista gymnasieåret på sin skola.

- Det ska bli väldigt roligt och spännande, dels med arbetet förstås, men

också för familjen att få leva församlingsliv i Skara.

ATT HAN SKULLE bli präst har han egentligen vetat sedan tonåren, även om vägen dit inte var spikrak.

- Jag upplevde ett gudstillsal i 15-årsåldern och tänkte faktiskt läsa teologi direkt efter studenten. Jag kom in, men jag började aldrig. Inte då. Jag är väldigt glad för det idag för jag har fått erfarenheter som jag inte skulle vilja vara utan, säger Robert och berättar att han istället bestämde sig för att bli byggnadsingenjör. Sedan blev han teaterproducent, för att senare bli Västsveriges första ländanskonsulent. Det kan låta som vitt skilda yrkesval, men Robert menar att det finns en viktig gemensam nämnare.

- Det handlar om att skapa förutsättningar. Om att bygga, fast på olika sätt. Först byggde jag hus. Sedan byggde jag teaterverksamhet. Nu vill jag bygga kyrka och församling.

Att han skulle bli domprost var först inget han tänkte sig själv. Men så blev han uppmuntrad från olika håll att söka tjänsten.

- Kombinationen att vara både kyrkoherde och prost tilltalar mig, eftersom det också innebär en koppling till stiftsarbetet. Något jag också haft som kontraktsprost i Ås och Redvägs kontrakt. Men efter snart åtta år i Toarps församling känner jag mig klar med arbetet här.

Han betonar att det nya arbetet dock framförallt handlar om att vara kyrkoherde i Skara pastorat. Och

återkommer till det där med att skapa förutsättningar:

- Det är ett pastorat med tre ganska olika församlingar och alla behöver få vara kyrka på sitt sätt. Det måste inte vara likadant och göras på precis samma sätt, menar han.

Men en sak tycker han förenar hela kyrkan och alla hennes församlingar:

- Jag tror att vi som kyrka behöver bli mer frimodiga och våga utmana. Den som kommer till kyrkan har förväntningar på att det ska vara på riktigt, säger han.

DET ÄR LÄTT att fastna i ett konsumtionstänk och att folk ska komma för att "konsumera" gudstjänsten, menar han.

- Men det handlar ju om delaktighet och gemenskap. Om att Jesus faktiskt möter oss här och nu. Den allra största utmaningen är nog att sprida kunskap och ge möjlighet till fördjupning. Jag tror att människor har många frågor och de frågorna behöver kyrkan bemöta och vara öppen för.

Att tillsammans återerövra den vilodag som i det närmaste försvunnit ser han också som en stor uppgift.

- Vi behöver den! Jag tror att det är jätteviktigt att återta tiden vi har tillsammans. Att vårda relationerna. Kyrkan behöver utmana marknadskrafterna.

Utmaningar finns det gott om. Men också glädjeämnen. Bygger, det gör han fortfarande, byggnadsingenjören som blev präst.

Konfirmanden Edvin är en van kyrkobesökare

TEXT OCH FOTO: ÅSA MWANSA

Edvin Roos är en av årets konfirmander i Ardala församling. Han var två år gammal första gången han följde med farmor Thyra till kyrkan.

Edvin Roos är 15 år och hans stora intresse är stenkakor, som han vet det mesta om. Han har sedan han var liten regelbundet följt med sin farmor till kyrkan, först till Synnerby och numera går han till St:a Annagården i Ardala.

I höst har Edvin börjat gå på konfirmandundervisning och det har alltid varit en självklarhet att han skulle göra det.

– Alla jag har känt i min släkt har gjort det, så det är lika bra att jag gör det också, säger han.

Konfirmandgruppen har bland annat varit på resa till Vadstena med övernattnin på Pilgrimscentrum, vilket Edvin uppskattade mycket.

– Vadstena klosterkyrka var jättefin, den är väldigt

mycket större än domkyrkan i Skara, säger han.

Att träffas med konfirmandgruppen tycker han också är intressant.

– Vi lär oss massor, jag tycker det är roligt när vi får uppgifter att leta upp ord i bibeln, säger han.

För Edvins del är det inga konstigheter att gå till kyrkan. Han vet hur det är och han är ibland med och hjälper till, bland annat med att ta upp kollekt.

– Vi ska gå på minst tolv gudstjänster innan konfirmationen och minst en gång i en annan kyrka i pastoratet.

Jag tänker gå till domkyrkan, säger Edvin.

I juni nästa år är det dags för konfirmation.

– Då ska vi ha fest hemma hos farmor, säger han.

Till vardags går Desalegn Abraba-Gebrekidan klädd i skjorta och byxor. Men när juldagen kommer är det helvita eritreanska kläder som gäller.

Den kristna ortodoxa julen:

Desalegn firar jul i januari

För Desalegn från Eritrea är det jul den 7 januari. Innan dess är det flera veckors fasta. De kristna ortodoxa traditionerna är viktiga för honom – men också den västeuropeiska kulturen som han kommit att bli en del av.

DEN KRISTNA JULEN är en. Den världsvida kyrkan likaså. Men traditioner – och kalendrar – skiljer sig åt. Det är också förklaringen till att den ortodoxa kyrkan i världen firar jul på ett annat datum än vad de flesta av oss kanske är vana vid. Inom den ortodoxa kyrkan används nämligen den julianska kalendern – medan de romerska och protestantiska delarna av kristenheten går efter den gregorianska.

- När man skulle räkna ut när Gud föddes till jorden blev det därför helt olika datum, konstaterar Desalegn Abrahagebrekidan.

Han har sitt ursprung i Eritrea. Att julen har två datum, beroende på vem man frågar, är egentligen inget ovant för honom.

- Vi är många ortodoxa kristna i Eritrea, men samtidigt var Eritrea från början en italiensk koloni, så det finns en hel del italienare där också, vilket innebär att de romersk-katolska traditionerna också finns där.

Precis som den protestantiska kyrkan har många olika inriktningar har också den ortodoxa det. Dessutom skiljer sig givetvis traditionerna åt från familj till familj och Desalegn är nog med att poängtera att det han berättar är just hans berättelse och det som han är van vid.

- Någon annan har andra traditioner, så är det ju, menar han.

Sedan 80-talet har han bott i Sverige. Hans och hustrun Zayds fyra barn är både födda och uppvuxna här och det har fört in nya dimensioner, menar Desalegn.

- Frågar du våra barn så tycker de att julen ska firas den 24 december, säger han med ett skrat.

Och det är också då familjen firar den första "omgången" av julfirandet – och då byter de även julklappar med varandra och går till Domkyrkan.

MEN FÖR DESALEGN och Zayd infaller julen på nytt ett par veckor senare, nämligen den 6-7 januari. Och då är de traditioner som de vuxit upp med viktiga. Desalegn lyser upp när han berättar:

- Vi samlas till gudstjänst sent på kvällen den 6 januari. Det ska vara så sent att man passerar midnatt, så att vi får fira in Jesu födelse. Efter gudstjänsten brukar vi stanna kvar och äta något enkelt tillsammans.

Numera är det så många som samlas till gudstjänst denna natt i Skara att man fått rationalisera samlingen efteråt.

- Förr hade vi mat, men nu är det snarare fika. Det brukar komma familjer från Skövde och Falköping också, så vi är flera hundra personer, säger han.

ATT JULFIRANDET INLEDS betyder också att fastan är slut och att maten blir en viktig del av firandet.

- När vi kommer hem på natten brukar vi äta en speciell eritriansk gröt med smör. Och sedan, på dagen, blir det julmiddag.

Desalegn berättar om några mattraditioner som är viktiga på familjens julbord. Som till exempel kryddstarka kötträtter och det lite söta brödet som heter *hmbasha*. Det serveras också *swa*, ett slags eritrianskt öl bryggt på vete.

- Och så byter vi till julkläder. Det är viktigt, säger han och visar de vackra vita klädedräkterna.

Att julfirandet – precis som påskfirandet – föregås av fasta gäller för hela kristenheten. Men eftersom kalendrarna skiljer sig åt infaller fasteperioderna förstås inte riktigt samtidigt. Desalegn tycker att det är viktigt att fasta och berättar att julfastan börjar i mitten av november.

- Då äter vi enbart vegansk kost, berättar han.

Inför påsken fastar han också, men även i juni och augusti – och varje onsdag och fredag.

- Att fasta innebär att man avstår från något. I det här fallet alltså kött, ägg och mjölk, till exempel. Det handlar om att rena kroppen, att tänka på ett annat sätt än man kanske annars gör, vilket gör att man blir mer medveten. Jag tycker att det är viktigt och det är också ett sätt att visa respekt för sin tro och sina traditioner.

För traditionerna är viktiga. Att bevara en kultur – men också att ta del av en ny.

- Man ska vara rädd om sin kultur och sina traditioner. Men det är lika viktigt att vara öppen och lära sig om andras traditioner och kulturer.

När det blir dags för fotografering går han och byter om till julkläderna. De är alldeles kritvita – glädjens och festens färg. För julen är en glädjehögtid värd att fira!

**En stunds stillhet
Välkommen in!**

Domkyrkan är alltid

öppen 10.00–16.00

(och även andra tider vid gudstjänster m.m.)

Ekumeniska böneveckan

En värld i bön

Under en vecka i januari samlas den kristna världen i gemensam bön. I Skara pastorat innebär det samlingar på olika håll den 18-25 januari 2019.

Redan 1908 föreslog den anglikanske prästen Paul Wattson i USA att kristna skulle samlas till bön för kristen enhet en vecka i januari varje år. Sedan 1960-talet är den ekumeniska böneveckan ett gemensamt projekt för romersk-katolska kyrkan och Kyrkornas världsråd. Materialet, som också är gemensamt, arbetas fram av lokala grupper från olika delar av världen. I Sverige är det Sveriges kristna råd som arbetar med översättning och bearbetning av materialet.

I Skara är det möjligt att vara med och be på olika platser och i olika lokaler under veckan, bland annat på Tullen, i Missionskyrkan, S:ta Annagården, Betania och i Skara domkyrka. På söndagen, den 20 januari, är det ekumenisk högmässa i domkyrkan.

Veckoprogrammet är under planering och kommer så småningom att publiceras på pastoratets webbplats, www.svenskakyrkan.se/skara.

Vad menas med ekumenisk?

Kyrkan är en – men samfunden är flera! Ekumenik är en strävan efter en enhet i tron på Jesus Kristus, som inte behöver innebära likriktning i enstaka frågor, utan är ett övergripande arbete för enhet och emot splittring. Ordet ekumenik kommer från grekiskans oikoumenikos, som betyder "världsvid".

I det lokala sammanhanget handlar det ekumeniska arbetet ofta om samverkan kring olika frågor eller konkreta projekt som alla rör livet som kristen och den kristna kyrkan. I Skara pastorat arbetar de kristna samfunden ekumeniskt med till exempel Diakonihuset Planeten, Tullen Kristet Center, Second Hand-affären och den ekumeniska böneveckan.

Egby kyrkliga syförening inbjuder till

AUKTION

5 DECEMBER 18.30 *Klockaretomten*

Sedvanlig försäljning med fika.
Dagsfärskt bröd (ej förbeställning).

Gåvor mottages tacksamt.

Alla intäkter går till välgörande ändamål.

Varmt välkomna!

Välkommen till

JULMARKNAD

LÖRDAG 8 DECEMBER 13.00-16.00

i Varnhemsgården

Husbandet medverkar.

Servering.

Försäljning av kransar,
julgranar m.m.

JULAUKTION *i S:ta Annagården, Ardala*

TORS DAG 13 DECEMBER 18.00

90 SVENSK
KONTO KONTROLL

EN FLICKA ÄR FÖDD

Varje dag föds flickor in i förtryck och orättvisor. Det kan vi inte acceptera. Flickor ska aldrig nekas, kränkas, hotas, utnyttjas eller tvingas – bara för att de är flickor. Ge en gåva och ta ställning för varje människas lika värde och makt över sitt eget liv.

PG 90 01 22-3 BG 900-1223
svenskakyrkan.se/julkampanjen

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

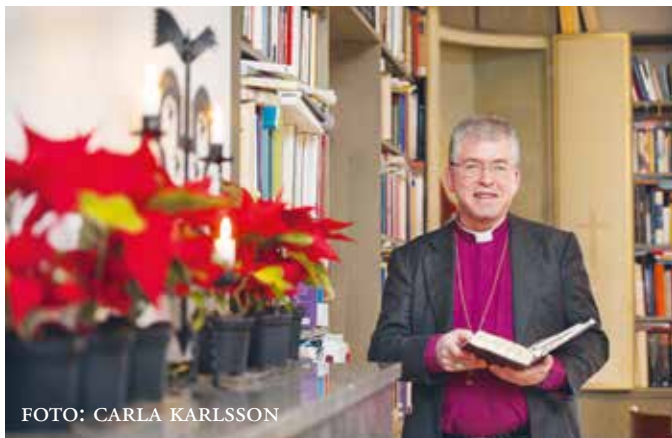

FOTO: CARLA KARLSSON

Biskop Åke Bonnier skriver brev om dopet

För femte året i rad ger biskop Åke Bonnier ut ett brev till församlingarna i Skara stift. Denna gång handlar det om dopet.

– Jag hoppas att 2019 ska vara ett år där vi kan samtala om dopet och vad det betyder. Vi är oändligt älskade av Gud och det understryks av dopet, skriver biskopen.

Han konstaterar att det är aldrig för sent att döpas. Från att en människa är född till dess att hon dör finns dopet som en möjlighet. Dopet uttrycker också en samhörighet, där den döpte tas upp i en gemenskap som sträcker sig tillbaka till de första kristna.

Brevet kommer ut till första advent när det nya kyrkoåret börjar. Det är tänkt att kunna användas under hela året som underlag för tankar och samtal.

Biskopen har tidigare gett ut brev om Fadern, Sonen och Anden, samt ett brev om nattvarden. Årets brev trycks på tre språk. Utöver svenska blir det tillgängligt på finska och engelska.

Brevet kommer att delas ut i samband med gudstjänster och andra samlingar under advent och jul. Dessutom kan det laddas ner på stiftets hemsida, www.skarastift.se.

Ur biskopens brev om dopet:

Vattnet är ett uttryck för liv, för allt det som får oss att växa, att leva. Sommaren som gått har vi förstått vad bristen på vatten kan åstadkomma, vad torrtider innebär av förstörelse och risker. Dopets vatten är därför en påminnelse om Guds liv som hör samman med vårt liv.

Men vatten kan också vara uttryck för kaos. Vi hör med jämna mellanrum om översvämningar. Vi har haft dem på nära håll i Sverige men oftare på långt håll. Där har vattenmassor strömmat över människor i tsunamikatastrofer, eller i översvämningar av andra slag

När ett litet barn döps påminner själva vattnet om både liv och död, och att Gud är med i allt det som är gott och i allt det som är svårt. Precis som Gud var med Jesus i döden är Gud med barnet i allt det mörkt och svårt.

Prästen håller oftast upp det lilla nyfödda barnet för att visa upp det för de närvarande men också som ett tecken på uppståndelsen. Precis som Gud var med Jesus i uppståndelsen är Gud med det lilla barnet i allt det som är gott och väl. Sedan är ”resan” mellan dopfunten och det att barnet hålls upp ett uttryck för vardagen där Gud också är med.

Kort sagt vill dopet uttrycka att vi som är döpta är oändligt älskade och aldrig någonsin övergivna. Det är i sig ett uttryck för Guds generositet. När vi döper i Svenska kyrkan gör vi det för att det är så viktigt att dela med oss av Guds generositet, att visa på Guds kärlek och omsorg, att visa på den Gud som aldrig överger och som bär också då allting annat sviker och bedrar.

Familjegudstjänst med julspel

TRETTONDEDAGEN

6 JANUARI 16.00

i Skånings Åsaka kyrka

Julspelet framförs av Miniörerna tillsammans med vuxna från församlingen.

Det blir också utdelning av Bibel för barn till alla barn i församlingen som är födda 2013.

Lotteri för Svenska kyrkan i London

Svenska kyrkans församling i London har under ett antal år sålt lotter till förmån för sin verksamhet. I år kan du vara med och stötta församlingen där. En del av lotterna kommer nämligen att säljas i domkyrkoförsamlingen. De kostar 25 kronor styck. Priserna är skänkta av företag i både England och Sverige. I skrivande stund finns över 80 priser, de flesta är ”postvänliga”. Lotterna säljs bland annat i samband med gudstjänst och konserter i Domkyrkan första söndagen i advent, den 2 december.

Gemensamt julfirande på

TULLEN

JULAFTON

18.00-22.00

Diakonihuset Planeten
har öppet

ANNANDAG JUL

13.00-16.00

Sista numret av För livets skull

Denna tidning är det sista numret av församlingstidningen - åtminstone för en tid framöver. Kyrkorådet i Skara pastorat har beslutat att ta en paus när det gäller utgivningen.

Har du synpunkter på beslutet?

Eller kanske på tidningen?

Hör gärna av dig till Per Larsson på epost-adressen per.larsson@svenskakyrkan.se.

Välkommen till julens gudstjänster

JULAFTON 24 DECEMBER

Skara domkyrka

11.00 Gudstjänst med levande julkrubba, barn- och ungdomskör, Anna Thyr m.fl.

17.00 Julbön, kör, Per Larsson

23.00 Julnattsmässa, kör, Lars-Göran Lönnemark, Britt-Marie Hjertén, Per Larsson

S:ta Annagården, Ardala

11.00 Julbön kring krubban, Pernilla Ericson

Händene kyrka

23.00 Julnattsmässa, Ardeo-Händenekören, Pernilla Ericson

Norra Vings kyrka

10.00 Gudstjänst vid julkrubban, Leif Eliasson

Öglunda kyrka

11.00 Gudstjänst vid julkrubban, Emanuel Carlsson

Norra Lundby kyrka

23.00 Julnattsmässa, Emanuel Carlsson

Stenums kyrka

23.30 Julnattsgudstjänst, Leif Eliasson

JULDAGEN 25 DECEMBER

Skara domkyrka

7.00 Julotta, Håkan Brattgård

11.00 Högmässa, Anna Thyr, Håkan Brattgård

Vinköls kyrka

7.00 Julotta, Pernilla Ericson

Skärvs kyrka

7.00 Julotta, Leif Tiström

Varnhems klosterkyrka

7.00 Julotta, Varnhems kyrkokör, trumpet, Hélena Axelsson Eriksson

ANNANDAG JUL 26 DECEMBER

Skara domkyrka

11.00 Högmässa, kör, biskop Åke Bonnier, Martin Wikman, Britt-Marie Hjertén

Varnhems klosterkyrka

11.00 Högmässa, Leif Eliasson

Skånings-Åsaka kyrka

18.00 Julens psalmer, Leif Eliasson

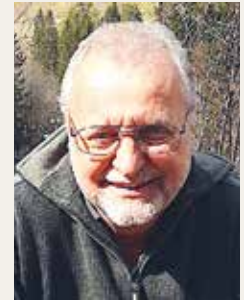
Oombedd blev jag engagerad i ett samtal häromdagen. Ja, samtal är kanske en överdrift, mer var det en monolog. Två damer satt vid bordet bredvid mig på restaurangen. Den ena av damerna hade begåvats med talets gåva, den andra hade mer talang för att lyssna. Den talande damen verkade ha vaknat på fel sida. Allt sågade hon med fotknölnarna. Utan pardon. Och när jag sneglade åt hennes håll beundrade jag hennes förmåga att både prata och snörpa på mun samtidigt. Den här lunchen var hon milt sagt irriterad på det eländiga julfirandet. Jul var för henne bara en massa måsten. Det var julsinkan som måste griljas, julklapparna som måste köpas, huset som måste städas, prinskorvar, köttbullar och Janson som måste lagas. Jobbigast av allt – att avgöra hos vem julen skulle firas. Så nu hade hon bestämt sig – hon skulle bojkotta julen i år. ”Jag sitter hemma som en protest mot alla måsten”, sa hon, och var tyst i flera sekunder.

Under monologen växte en empati hos mig för damen. Hade så gärna velat gå fram till henne och säga: ”Du måste ingenting.” När jag lämnade restaurangen var det med vemod över det jag hört, samtidigt med en glädje över att jag trots all tillvarons tilltufsning har kvar förmågan att njuta av livet.

Som det här med jul. Vad var det för påhitt att det bara är en massa måsten? Trots att jag hunnit en bra bit över sextio kan jag stå länge och beundra adventsgranen på gården och känna det pirra lite extra i kroppen av glädje över att det snart är jul. Barnsligt, javisst, men underbart att få leva kvar i den känslan. Att köpa julklappar för att ge till dem man tycker om är heller ingen börda, och inget måste. Att ge är något roligt som ger så mycket tillbaka. Det enda jag kan känna lite vända över är när jag ska köpa julklapp till frun. Inte för att hon är besvärlig eller kräsen, hon blir glad över vad jag än skulle köpa eftersom hon vet att jag handlar med hjärtat. Om jag så gav henne ett paket med skumtomtar eller en marsipangris i julklapp, skulle hon tindra med ögonen och säga: ”Älskling, vilken överraskning, det hade jag inte väntat mig”.

Det jag framför allt uppskattar med julen är alla tillfällen vi har att önska varandra något positivt. Att få säga God Jul, Gott Nytt År eller en god fortsättning. Om jag har förstått det hela rätt, så är det den goda viljan till oss människor som Han hade i tanke, som är upphovet till julen.

Till alla en god vilja! Att fira jul med den tanken är inte så dumt.

Christer Thyr bor i Skånings-Åsaka och är skribent, naturfotograf och egen företagare.

CHRISTER THYR

kontakt

Svenska kyrkan i Skara

Malmgatan 3A, 532 31 Skara
skara.pastorat@svenskakyrkan.se

Expeditionen Kyrkans Hus

Besöksadress: Malmgatan 3B, Skara
Telefon: 0511-265 00
skara.pastorat@svenskakyrkan.se
Helgfri måndag-fredag kl. 10-12

Kyrkogårdsförvaltningen

Telefon 0511-265 40, Fax 0511-108 83
skara.kgf@svenskakyrkan.se
Postadress: Malmgatan 3A, 532 31 Skara

Kyrkogårdsförvaltningens expedition:

Marie kyrkogård, Axvallagatan,
532 37 Skara
Helgfri måndag-fredag kl. 8.00-12.00

Helgpräst

Du kan nå pastoratets helgpräst dagtid
lördagar och söndagar på tfn 265 08.
Vid storhelger når du helgpräst via
tfn 265 00. Övriga tider hänvisas till
jourhavande präst via 112.
Mer information och telefonnummer
till anställda hittar du på
www.svenskakyrkan.se/skara

KYRKORNA BERÄTTAR

En överraskande altartavla

Sju meter hög står den där i högkoret och dominerar kyrkorummet. Men dess historia är inte okomplicerad och långa perioder har den befunnit sig på annan plats.

TEXT OCH FOTO: JOHAN HJERTÉN

Altartavlan tillverkades år 1663 i Göteborg av Hans Swant, en man som under ett antal decennier dominerade det kyrkliga bildhuggeriet i Göteborg och västra Sverige. Flera av hans verk har med tiden blivit lågornas rov och altartavlan i Skara är det mäktigaste exemplet på hans produktion som vi har kvar idag. Den är ett tydligt uttryck för svensk självsäker stormaktstid och uttrycksfull barockstil, full av bilder, gestalter och symboler.

I tre tavlor sammanfattas Jesu liv. Längst ner berättar den om Jesu födelse i en livfull scen där vi samtidigt är inomhus, utomhus och mitt i änglakören. Tillsammans med bibelns herdar och änglar finns där också en säckpipeblåsare, en hund och kanske konstnären själv, strategiskt placerad mellan Maria och krubban och iklädd hatt! Scenen i Betlehems stall inramas av fyra änglar som personifierar hopp, visdom, måttfullhet och kärlek.

Den mellersta tavlan är en dramatisk skildring av uppståndelsen, där Jesus triumferande lämnar graven och fullständigt överrumplar vaktande soldater och vakande kvinnor. Överst på altaruppsatsen skildras himmelsfärden, där Kristus lämnar de församlade och ”ett moln tog honom ur deras åsyn”.

Altartavlans berättelser omringas av evangelisterna Matteus, Markus, Lukas och Johannes, var och en med

Domkyrkans altartavla är sju meter hög och bär på en händelserik historia. Kanske är det konstnären själv som avbildats iklädd hatt mellan Maria och krubban.

sina attribut. Den som tar sig tid kan också upptäcka skrämmande masker, äppelkindade änglahuvuden samt två sjöjungfrur ute i broskverket på höger och vänster sida, kanske referenser till hamnstaden Göteborg.

Altartavlan har haft en brokig historia. Efter 128 år på plats i domkyrkan såldes den år 1791 till Saleby och placerades i den lilla medeltidskyrkan där den blev kvar i ett drygt århundrade. På fotografier från 1800-talets slut är det tydligt att man varit tvungen att kapa altartavlan för att få plats i det trånga koret. Den tillbringade därefter ett par decennier på en skolvind i Skara tills den 1919 fick plats högst upp i kyrksalen i det nybyggda Västergötlands museum. Först 1949 återkommer Swants altartavla till Skara domkyrka i samband med Ivar Tengboms genomgripande restaurering.

Det har tidvis stormat kring altartavlan. I samband med 1990-talets restaurering diskuterades en flytt för att göra Bo Beskows östfönster synligt. Många skarabor engagerade sig i frågan men antikvariska myndigheter satte till slut stopp för flyttplanerna. Hans Swants väldiga barockaltartavla kommer nog att fortsätta engagera kyrkobesökare, men för överskådlig framtid kan vi nog räkna med att den blir kvar på sin ursprungliga plats.